

Tiistai 11. joulukuuta 2018

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EUROOPAN PARLAMENTTI

P8_TA(2018)0485

Koulutus digitaalisella aikakaudella: EU:n politiikan laatimista koskevat haasteet, mahdollisuudet ja kokemukset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. joulukuuta 2018 koulutuksesta digitaalisella aikakaudella: EU:n politiikan laatimista koskevat haasteet, mahdollisuudet ja kokemukset (2018/2090(INI))

(2020/C 388/01)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 14 artiklan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevaan Euroopan neuvoston yleissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 2 artiklan, joka koskee oikeutta koulutukseen,
- ottaa huomioon yhteisistä puitteista parempien palvelujen tarjoamiseksi taitojen ja tutkintojen alalla (Europass) ja päätöksen N:o 2241/2004/EY kumoamisesta 18. huhtikuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2018/646 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 12. kesäkuuta 2018 antamansa päätöslauselman koulutuksen nykyaikaistamisesta EU:ssa ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 14. syyskuuta 2017 antamansa päätöslauselman uudesta osaamisohjelmasta Euroopalle ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 19. tammikuuta 2016 antamansa päätöslauselman osaamisen edistämistä koskevasta politiikasta nuorisotyöttömyyden torjumiseksi ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 9. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman tyttöjen mahdollisuuksien parantamisesta EU:ssa koulutuksen avulla ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 8. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman nuorten yrittäjyyden edistämisestä koulutuksen avulla ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 15. huhtikuuta 2014 antamansa päätöslauselman uusista teknologioista ja avoimista oppimateriaaleista ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 112, 2.5.2018, s. 42.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0247.

⁽³⁾ EUVL C 337, 20.9.2018, s. 135.

⁽⁴⁾ EUVL C 11, 12.1.2018, s. 44.

⁽⁵⁾ EUVL C 316, 22.9.2017, s. 182.

⁽⁶⁾ EUVL C 316, 22.9.2017, s. 76.

⁽⁷⁾ EUVL C 443, 22.12.2017, s. 31.

Tiistai 11. joulukuuta 2018

- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2018 annetun neuvoston päätöslauselman uudistetusta eurooppalaisesta aikuiskoulutusohjelmasta ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2018 annetut neuvoston päätelmät eurooppalaista koulutusalueetta koskevan vision toteuttamisesta,
- ottaa huomioon eurooppalaisesta tutkintojen viitekehyksestä elinikäisen oppimisen edistämiseksi ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi 23. huhtikuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen kumoamisesta 22. toukokuuta 2017 annetun neuvoston suosituksen ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2016 annetut neuvoston päätelmät medialukutaidon ja kriittisen ajattelun kehittämisestä koulutuksen avulla,
- ottaa huomioon 19. joulukuuta 2016 annetun neuvoston suosituksen taitojen parantamisesta: uusia mahdollisuuksia aikuisille ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 27. toukokuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät varhaiskasvatuksen ja alemman perusasteen koulutuksen roolista luovuuden, innovoinnin ja digitaalisten taitojen edistämisessä,
- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2014 annetut neuvoston päätelmät tehokkaasta opettajankoulutuksesta,
- ottaa huomioon neuvoston 20. joulukuuta 2012 antaman suosituksen epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2011 annetun neuvoston päätöslauselman uudistetusta eurooppalaisesta aikuiskoulutusohjelmasta ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 17. tammikuuta 2018 annetun komission tiedonannon digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta (COM(2018)0022),
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Koulujen kehittämisellä ja huipputason opetuksella hyvät lähtökohdat elämälle” (COM(2017)0248),
- ottaa huomioon 2. toukokuuta 2012 annetun komission tiedonannon ”Eurooppalainen strategia internetin parantamiseksi lasten näkökulmasta” (COM(2012)0196),
- ottaa huomioon 10. kesäkuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Uusi osaamisohjelma Euroopalle” (COM(2016)0381),
- ottaa huomioon 7. joulukuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Koulutuksen parantaminen ja nykyaikais-taminen” (COM(2016)0941),
- ottaa huomioon 30. marraskuuta 2017 annetun alueiden komitean lausunnon koulu- ja korkea-asteen opetuksen nykyaikaistamisesta ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon osaamistarpeista 9. maaliskuuta 2018 laaditun Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämisskeskuksen raportin ”Skill needs anticipation: systems and approaches. Analysis of stakeholder survey on skill needs assessment and anticipation”,
- ottaa huomioon komission toimintapoliittisen raportin 2017 ”DigComp 2.1: The digital competence framework for citizens: With eight proficiency levels and examples of use”,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
- ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön sekä teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan lausunnon (A8-0400/2018),

⁽¹⁾ EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 189, 15.6.2017, s. 15.

⁽³⁾ EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL C 372, 20.12.2011, s. 1.

⁽⁶⁾ EUVL C 164, 8.5.2018, s. 24.

Tiistai 11. joulukuuta 2018

- A. toteaa, että koska teknologia kehittyy kiihtyvää vauhtia, digitaalinen yhteiskunta ja talous ovat jo täysin nykypäivää, mikä merkitsee sitä, että digitaaliset taidot ovat olennaisia menestyksekkään ammatillisen toiminnan ja kaikkien kansalaisten henkilökohtaisen kehityksen kannalta;
- B. ottaa huomioon, että digitaalinen osaaminen on yksi elinikäisen oppimisen avaintaidoista, jotka on määritelty 22. toukokuuta 2018 annetun neuvoston suosituksen liitteenä olevassa viitekehyksessä;
- C. ottaa huomioon, että teknologian innovatiivinen kapasiteetti riippuu muun muassa kriittisestä ajattelusta, ihmisten digitaalisten ja luovien taitojen tasosta sekä internetyhteyksien laadusta ja kattavuudesta;
- D. toteaa, että perustietämys digitaaliteknologiasta on tärkeää keskeisten hallinnollisten ja jokapäiväisten tehtävien toteuttamisessa;
- E. toteaa, että arvioiden mukaan noin puolet nykyisistä työpaikoista maailmassa – ja 30 prosenttia Euroopan unionissa – katoaa seuraavien 25 vuoden kuluessa ⁽¹⁾, ja että syntyy uusia ammatteja, jotka edellyttävät pitkälle kehittyntä digitaalista osaamista;
- F. ottaa huomioon, että työmarkkinoiden vaatimukset ylittävät digitaaliset taidot tarjoavat ihmisille paremmat mahdollisuudet osallistua sekä nyt että tulevaisuudessa yhteiskunnan toimintaan, helpottavat tiedotusta ja kulttuurivaihtoa ja antavat ihmisille enemmän sananvaltaa poliittisessa päätöksenteossa;
- G. katsoo, että on olennaisen tärkeää ottaa internet takaisin yhteiseksi hyödykkeeksi ja edistää aktiivista sähköistä kansalaisuutta;
- H. toteaa, että teknologinen muutos eri toimialoilla tarkoittaa, että digitaalisia välineitä käytetään usein jopa perinteisesti ei-teknisissä ammateissa ja että yhdeksässä ammatissa kymmenestä edellytetään tulevaisuudessa digitaalisia taitoja;
- I. toteaa, että nykyään 44 prosentilta 16–74-vuotiaista ihmisistä EU:ssa puuttuvat digitaaliset perustaidot, 19 prosentilla ei ole lainkaan digitaalisia taitoja ja että jäsenvaltioiden välillä on merkittäviä eroja, mikä aiheuttaa riskin uuden sosiaalisen kuilun muodostumisesta;
- J. pitää digitaalisia taitoja tärkeinä ja katsoo, että osaamisvaje, joka on erityisen merkittävä miesten ja naisten, sukupolvien ja erilaisten sosiaalisten ryhmien välillä, sekä digitaalisten taitojen erot jäsenvaltioissa edellyttävät yhteisiä politiikkatoimia;
- K. katsoo, että on olennaisen tärkeää, että oppilaitokset valmentavat oppilaita ja opiskelijoita kohtaamaan nopean teknisen ja sosiaalisen kehityksen mukanaan tuomat sosiaaliset ja taloudelliset haasteet ja varustavat heidät asianmukaisilla taidoilla, jotka auttavat mukautumaan digitaalisen maailman haasteisiin;
- L. katsoo, että internetin sekä teknisten ja digitaalisten laitteiden saatavuus ja käyttö ovat muuttaneet sosiaalista käyttäytymistä ja suhteita, erityisesti nuorempien yhteiskuntaryhmien keskuudessa;
- M. toteaa, että tavoitetta sen varmistamisesta, että vuoteen 2025 mennessä kaikilla EU:n kouluilla on käytössään internetyhteyksiä, joiden tiedonsiirtonopeus on 1 gigatavu sekunnissa, ei ole vielä saavutettu;
- N. katsoo, että teknologisten ja digitaalisten laitteiden, kuten tietokoneiden ja taulutietokoneiden, liiallinen käyttö voi aiheuttaa terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä ongelmia, joita ovat muun muassa unihäiriö, liikumaton elämäntapa ja riippuvuus;
- O. ottaa huomioon, että digitaalisten oppimisstrategioiden yhteydessä on myös otettava huomioon tutkimus, joka koskee digitaalisen teknologian aikaistetun käytön vahingollisia vaikutuksia pienten lasten aivojen kehitykseen;
- P. katsoo, että digitaalitekniikan olisi oltava olennainen osa oppijakeskeistä ja ikätasolle sopivaa lähestymistapaa koulutukseen ja että se voi tarjota uusia ja innovatiivisia lähestymistapoja opetukseen ja oppimiseen; katsoo, että on erittäin tärkeää ylläpitää henkilökohtaista kontaktia opiskelijoiden ja opettajien välillä ja asettaa etusijalle lasten ja aikuisopiskelijoiden hyvinvointi ja terve kehitys;

⁽¹⁾ http://eskills-scale.eu/fileadmin/eskills_scale/all_final_deliverables/scale_digitalisation_report.pdf

Tiistai 11. joulukuuta 2018

- Q. toteaa, että teknologioita olisi hyödynnettävä entistä paremmin, jotta voidaan tukea uudenlaista pedagogiaa, jossa keskitytään oppijoihin aktiivisina osallistujina, joilla on välineet tutkivaa oppimista ja yhteisiä työalueita varten;
- R. ottaa huomioon, että kyberhygienian, tietoverkkoturvallisuuden, tietosuojan ja medialukutaidon peruskoulutus on sovittava iän ja kehitystason mukaan, jotta lapsista tulee demokraattisen digitaalisen yhteiskunnan kriittisiä oppijoita, aktiivisia kansalaisia, internetin käyttäjiä ja vaikuttajia, jotta he osaavat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja ovat tietoisia internetiin liittyvistä riskeistä, kuten verkossa olevasta disinformaatiosta, häirinnästä ja henkilötietojen tietoturvaloukkauksista, ja kykenevät torjumaan niitä; katsoo, että kyberturvallisuuteen liittyviä opetusohjelmia olisi otettava käyttöön yliopistojen ja ammattikoulujen opetusohjelmissa;
- S. toteaa, että digitaalinen oppiminen voi olla kiehtova ja interaktiivinen tapa oppia, jolla täydennetään luentoihin perustuvia opetusmenetelmiä ja tarjotaan foorumeita yhteistyötä ja tietämyksen tuottamista varten;
- T. katsoo, että koulutuksen kaupallinen käyttö suurissa digitaalisissa yrityksissä on lisääntymässä, sillä ne yrittävät vaikuttaa opetuskäytäntöihin ottamalla käyttöön välineitä, ohjelmistoja ja koulutusresursseja tai tarjoamalla opettajille koulutusta;
- U. toteaa, että jotta teknologiaan liittyvät lupaukset voidaan täyttää entistä paremmin, jäsenvaltiot tarvitsevat tehokkaita strategioita, joiden avulla tuetaan opettajien valmiuksia, ja päätöksentekijöiden on tuettava entistä paremmin tätä ohjelmaa;
- V. ottaa huomioon, että julkiset kirjastot osallistuvat yhteisiin toimiin, joiden avulla kansalaiset voivat tutustua digitaalisiin taitoihin ja joilla tarjotaan avoimia palveluja digitaalista tukea varten sosiaalisessa ja avustavassa ympäristössä;
- W. toteaa, että työttömät aikuiset tai aikuiset, jotka tekevät työtä, jossa ei edellytetä digitaalisia taitoja, jäävät digitaaliasioissa yleensä nopeammin jälkeen taitavammista vertaisistaan, mikä heikentää heidän työllistymisnäkömiään ja kasvattaa sosiaalisia ja taloudellisia eroja;
- X. ottaa huomioon, että työn asteittainen digitalisointi johtaa monien ammattien katoamiseen ja työttömyyden lisääntymiseen; ottaa huomioon, että digitalisoinnin myötä syntyvät uudet ammatit voivat korvata joitakin menetetyistä työpaikoista;
- Y. ottaa huomioon, että digitaaliteknologiat voivat helpottaa tiedon ja oppimisen saatavuutta ja että niiden avulla kaikki koulutustilat eri tasoilla voivat olla helposti saatavilla ja osallistavia;
- Z. ottaa huomioon, että ilman asianmukaista ja kohdennettua politiikkaa ikääntyneet ja vammaiset henkilöt kärsivät todennäköisesti eniten digitalisaatiosta;
- AA. ottaa huomioon, että luonnontieteiden alan työntekijöistä vain 20 prosenttia on naisia ja että insinöörin tutkinnon suorittaneista ⁽¹⁾ vain 27 prosenttia ja tietotekniikan loppututkinnon suorittaneista vain 20 prosenttia on naisia ⁽²⁾; ottaa huomioon, että digitaalialalla työskentelevien miesten osuus on 3,1 kertaa suurempi kuin naisten; ottaa huomioon, että vain 19 prosentilla tieto- ja viestintätekniikan alan työntekijöistä on naispuolinen esimies, kun muilla aloilla heidän osuutensa on 45 prosenttia;
- AB. toteaa, että elinikäisen oppimisen mahdollisuudet ovat yleensä paremmin korkean osaamistason työntekijöiden käytettävissä ⁽³⁾;
- AC. toteaa, että digitaalisten taitojen jatkuva seuranta ja arviointi sekä organisaatioiden että yksittäisten ihmisten keskuudessa on tehokkaiden politiikkatoimien toteutumisen ennakohehto;
- AD. ottaa huomioon, että keskeisten monialaisten taitojen, kuten laskutaidon, kriittisen ajattelun ja sosiaalisen viestinnän osaamisen, hallitseminen on digitaalisten taitojen ja osaamisen hankkimisen olennainen edellytys;

⁽¹⁾ Euroopan komissio, Education and Training Monitor 2017.

⁽²⁾ Euroopan komissio, "Naiset digitaalisella aikakaudella", Luxemburg, 2018

⁽³⁾ Euroopan komissio, Eläkkeiden riittävyyttä koskeva raportti (2018).

Tiistai 11. joulukuuta 2018

1. korostaa, että digitaalisten taitojen hankkiminen edellyttää johdonmukaista elinikäistä lähestymistapaa, joka yhdistetään oppimiseen virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen koulutusympäristöissä ja johon sisältyy politiikkatoimia ja kohdennettuja toimia, jotka vastaavat eri ikäryhmien ja oppijoiden tarpeita;
2. korostaa digitaalisen teknologian mahdollisuuksia tukea siirtymistä kohti oppijakeskeisiä pedagogisia lähestymistapoja, jos ne sisällytetään oppimisprosessiin suunnitelmallisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla; katsoo, että oppijoita on opastettava kohti innovatiivisia, alhaalta ylöspäin suuntautuvia tietämystä luovia käytäntöjä, jotta koulutus aidosti muuttuisi;
3. korostaa, että opetus- ja koulutusjärjestelmien muuttaminen kaikilla tasoilla on välttämätöntä, jotta tieto- ja viestintäteknikan ja tiedotusvälineiden tarjoamat mahdollisuudet voidaan hyödyntää täysimääräisesti ja jotta voidaan kehittää taitoja ja osaamista, joita tarvitaan yhteiskunnan ja työmarkkinoiden tarpeisiin vastaamiseksi tulevaisuudessa; muistuttaa, että tällaisen muutoksen avulla on edelleen taattava oikeus itsensä toteuttamiseen, tasapainon saavuttamiseen asiaankuuluvien digitaalisten taitojen ja elämäntaitojen välillä ja yksión selviytymiskyvyn, kriittisen ajattelun ja innovointipotentiaalin tukemiseen;
4. katsoo, että oppilaitoksilla ei ole varaa unohtaa opiskelijoidensa yleissivistystä, johon kuuluu sellaisten kriittisten ja kokonaisvaltaisten näkemysten synnyttäminen ja kehittäminen, joiden avulla he voivat toimia aktiivisina kansalaisina; katsoo, että kriittistä ajattelua ei voida vahvistaa vain opettamalla digitaalisia taitoja ja että vaatimuksena on myös hyvä yleissivistys;
5. korostaa, että vaikka on olennaisen tärkeää lisätä oppijoiden perustason ja edistyneitä digitaalisia taitoja, perinteisiä ja humanistisia taitoja olisi silti edelleen vaalittava;
6. muistuttaa, kuten komissio tammikuussa 2018 antamassaan digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmassa toteaa, että vaikka oppilaitoksia on mukautettava uuteen teknologiaan ja innovatiivisiin pedagogisiin lähestymistapoihin, tätä ei saisi koskaan pitää päämääränä sinänsä, vaan pikemminkin keinona parantaa koulutuksen laatua ja osallistavuutta;
7. korostaa, että digitaalisten teknologioiden vaikutusta koulutukseen ei ole tällä hetkellä helppo arvioida, mikä tarkoittaa sitä, että on välttämätöntä ottaa huomioon neurologinen tutkimus digitaalisen teknologian vaikutuksista aivojen kehitykseen; kehottaa näin ollen investoimaan puolueettomiin ja poikkitieteellisiin tutkimuksiin, jotka koskevat digitaalisen teknologian erilaisia vaikutuksia koulutukseen, ja liittämään kasvatustieteet, pedagogiikka, psykologia, sosiologia, neurotieteet ja tietojenkäsittelytiede yhteen siten, että voidaan saavuttaa mahdollisimman tarkka käsitys siitä, miten lapsen ja aikuisen mieli reagoi digitaaliseen ympäristöön, jotta voidaan maksimoida digitaalisen teknologian käytön hyödyt koulutuksessa ja minimoida sen riskit; korostaa, että on edistettävä sellaisten digitaalisten välineiden vastuullista käyttöä, joilla suojellaan oppijoiden fysiologista ja tuntohermostollista kehitystä sekä käyttäytymisen kehitystä erityisesti lapsuudessa, ja luotava sopiva tasapaino teknologian ja digitaalisten laitteiden jokapäiväisen käytön välille sekä oppilaitoksissa että yksityiselämässä;
8. pitää valitettavana, että vaikka internetin ja mobiilisovellusten käyttö ja uudet tekniikat, kuten esineiden internet, ovat yleistyneet entisestään, kansalaiset ja erityisesti alaikäiset eivät usein ole tietoisia internetin ja tieto- ja viestintäteknikan välineiden käyttöön liittyvistä riskeistä, kuten henkilötietojen tietoturvaloukkauksista, laajalle levinneestä loppukäyttäjäseurannasta ja kyberrikollisuudesta; kehottaa siksi jäsenvaltioita antamaan koulujen opetussuunnitelmissa asianmukaisen roolin tietosuojalle ja peruskyberhygienialle;
9. kehottaa jäsenvaltioita, komissiota ja oppilaitoksia parantamaan lasten turvallisuutta verkossa ja puuttumaan nettikiusaamiseen, vahingolliselle ja ahdistavalle sisällölle altistumiseen ja muihin kyberturvallisuushkiin kehittämällä ja toteuttamalla ennaltaehkäisyohjelmia ja tiedotuskampanjoja; kannustaa jäsenvaltioita edistämään entisestään #SafeInternet4EU-kampanjaa;
10. korostaa, että parempien oppimiskokemusten ja -tulosten aikaansaamiseksi digitaaliset välineet on mukautettava opiskelijoiden tarpeisiin ja että siten opiskelijoista voi tulla aktiivisia kansalaisia sen sijaan, että heistä tulisi pelkkiä passiivisia teknologian kuluttajia;
11. pitää valitettavana, että erilaisten ja yksilöllisten oppimismenetelmien edistämistä ja tehostamista koskevista digitalisaation mahdollisuuksista huolimatta digitaalitekniikan vaikutus itse koulutukseen on ollut rajallinen; ilmaisee erityisen huolensa siitä, että investoinnit tieto- ja viestintäteknikkaan kouluissa ja koulutuskeskuksissa eivät ole vielä saaneet aikaan toivottua koulutuskäytäntöjen muutosta; muistuttaa, että koulujen ja muiden oppimisympäristöjen on tuettava kaikkia opiskelijoita ja oppijoita ja vastattava heidän erityistarpeisiinsa kehittämällä tarkoituksenmukaisia ja tehokkaita toimenpiteitä digitaalisten taitojen edistämiseksi varsinkin vammaisten opiskelijoiden, vähemmistöryhmien, muuttajajähteisöjen, koulutuksen keskeyttäneiden nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja ikääntyneiden keskuudessa; katsoo, että tällaista tukea voidaan helpottaa uusien teknologioiden käytön avulla;

12. panee merkille kasvavan kuilun miesten ja naisten osallistumisessa digitaalialan koulutukseen, urapolkuihin ja yrittäjyyteen; korostaa, että sukupuolen kannalta tasapainoisen lähestymistavan omaksuminen tieto- ja viestintätekniiikan ja digitaalialan urien edistämiseen on olennaisen tärkeää ja että useampia naisopiskelijoita ja naisia olisi tuettava uran luomisessa digitaalialalla; pitää tärkeänä, että taataan naisten ja tyttöjen digitaalinen lukutaito sekä heidän osallistumisensa tieto- ja viestintätekniseen koulutukseen; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön ikätason mukaisen tieto- ja viestintätekniiikan opetuksen koulunkäynnin alkuvaiheessa keskittyen erityisesti toimenpiteisiin sukupuolten välisen digitaalisen kuilun kuromiseksi umpeen ja vaihtoehtoisten väylien tarjoamiseksi tytöille STEAM-aineiden (luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet, taiteet ja matematiikka) opiskeluun, sillä niihin liittyvät sukupuolistereotyytiat ja naispuolisten roolimallien puute ovat tytöillä usein esteenä niiden opiskelulle; katsoo, että hienosäädetty naisten digitaalistrategia yhdistettynä komission tulevaan, sukupuolten välisen teknologisen kuilun kaventamista koskevaan toimintasuunnitelmaan voisi auttaa tehostamaan tähän liittyviä ponnisteluja;

13. korostaa, että digitaalisten laitteiden puute ja koulujen puutteelliset yhteydet eri jäsenvaltioissa haittaavat digitaalisten taitojen opettamista oppilaille sekä digitaalisten opetusvälineiden saatavuutta; kehottaa jäsenvaltioita tekemään tuntuvia julkisia investointeja järjestääkseen kaikkiin kouluihin suuren kapasiteetin laajakaistan ja hyödyntämään tätä varten EU:n jo olemassa olevia ohjelmia, kuten Verkkojen Eurooppa -välinettä, josta voidaan tukea suuren kapasiteetin laajakaistaverkkojen fyysistä infrastruktuuria, sekä WiFi4EU-palvelusetelijärjestelmää; korostaa, että yhteenliitettävyyteen liittyvät ponnistelut ja rahoitus olisi kohdennettava erityisesti maaseudulle ja epäsuotuisille alueille sekä syrjäisimmille ja vuoristoisille alueille;

14. korostaa, että oppilaitokset tarvitsevat tukea unionilta ja jäsenvaltioilta sekä kaikkien sidosryhmien, teollisuudenalan, paikallis- ja alueviranomaisten, yhteisöjen ja kansalaisyhteiskunnan välistä tiivistä yhteistyötä tieto- ja viestintätekniiikan sekä mediaopetuksen kehittämiseksi omien pedagogisten lähestymistapojensa mukaisesti, jotta vaikea siirtyminen entistä digitaalisempaan oppimisympäristöön toteutuu; korostaa, että koulutusosalalla tarvitaan kokonaisvaltaista ja poikkitieteellistä koulustrategiaa digitaalisen muutoksen toteuttamiseksi;

15. korostaa, että opettajien ja kouluttajien olisi oltava digitaalisen muutoksen keskiössä ja sen vuoksi vaadittava itselleen asianmukaista alkuvalmennusta ja jatkuvaa koulutusta, johon on sisällyttävä ikä- ja kehitystason mukaisia opetuskäytäntöjä käsitteleviä opintokokonaisuuksia; korostaa, että tällainen koulutus vaatii aikaa ja se ei saisi tuottaa ylimääräistä työtä heidän päivittäisten toimiensa lisäksi; korostaa, että digitaalisten taitojen opettaminen vaatii luku- ja laskutaidon kaltaisten muiden perustaitojen opettamista enemmän sitä, että opettajat päivittävät jatkuvasti tietojaan ja taitojaan; katsoo näin ollen, että opettajat tarvitsevat sopivaa, joustavaa ja korkealaatuista jatkuvaa ammatillista kehittämistä, joka vastaa heidän tarpeitaan; suhtautuu tältä osin myönteisesti eurooppalaisten verkkoalustojen käyttöön ammatillisten kehittämismahdollisuuksien lisäämiseen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon edistämiseen;

16. panee merkille, että opetushenkilökunnalla on nyt entistä enemmän työtä digitaalisten sovellusten opetuskäytön yleistymisen käytön vuoksi; katsoo, että opetushenkilökuntakin on osallistettava oppimisprosessiin ja teknologian käyttöön, koska jos heillä ei ole tarvittavia digitaalisia taitoja, oppilaat on vaikeampi osallistaa oppimisprosessiin, mikä voi johtaa sosiaalisen syrjäytymisen lisääntymiseen;

17. kannattaa sellaisten toimenpiteiden toteuttamista, jotka koskevat koulujen hallinnollisten prosessien digitalisointia, jotta hallinnollista taakkaa voidaan edelleen pienentää kaikilla tasoilla;

18. kannustaa jäsenvaltioita edistämään ja rahoittamaan alueellisia ja paikallisia aloitteita sellaisten laadukkaiden opetuskäytäntöjen tukemiseksi, joilla pyritään tehostamaan innovointia;

19. painottaa koulujen itsenäisen aseman arvoa koulutusalan innovoinnin aikaansaamisessa;

20. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tarjoamaan asianmukaista ohjausta poikkeusten lailliseen soveltamiseen tekijänoikeuslainsäädännöstä opetuslalla sekä mahdollistamaan suoran lisenssien saannin virallisen ja epävirallisen koulutuksen alan julkisille voittoa tavoittelemattomille laitoksille; katsoo, että opettajat ja oppilaat tarvitsevat turvallisuutta käyttäessään digitaalisesti tarjolla olevia resursseja ja opettaessaan ja oppiessaan taitoja; suosittaa, että komissio tarjoaisi oppilaitoksille, opetushenkilökunnalle ja oppilaille asiaa koskevaa ohjausta;

21. tähdentää, että liikkuvien opiskelijoiden digitaalisten välineiden puute voi heikentää koulutuskokemusten laatua Euroopassa; kehottaa komissiota jatkamaan eurooppalaista opiskelijakorttia ja paperitonta Erasmus-hakua koskevia pilottialoitteitaan, jotta ne voidaan käynnistää seuraavalla monivuotisella ohjelmakaudella; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään vastuullisesti ja tehokkaasti unionin rahoitustukea sekä edistämään laajemmin yleisön ja oppilaitosten rahoitusmahdollisuuksia, jotta kaikilla on mahdollisuus käyttää digitaalisia opiskeluisältöjä, välineitä ja ratkaisuja;

Tiistai 11. joulukuuta 2018

22. korostaa, että digitaalisten taitojen edellyttämän elinikäisen oppimisen lähestymistavan mukaisesti hallitusten olisi varmistettava yhteistyössä yritysten ja kansalaisjärjestöjen kaltaisten sidosryhmien kanssa sekä virallisessa että epävirallisessa koulutuksessa kestävä digitaalinen muutos, jonka ulkopuolelle ei jätetä ketään;

23. korostaa, että osallisuuden ja innovoinnin olisi oltava koulutusalan johtavina periaatteina digitaalisella aikakaudella; katsoo, että digitaalitekniologia ei saisi lisätä olemassa olevaa epätasa-arvoa, vaan sitä olisi sen sijaan käytettävä sosioekonomiselta taustaltaan erilaisten ja EU:n eri alueilta lähtöisin olevien opiskelijoiden välisen digitaalisen kuilun kuromiseksi umpeen; korostaa, että osallisuutta painottavassa lähestymistavassa on hyödynnettävä uuden digitaalitekniologian tarjoamien resurssien koko potentiaali mukaan lukien yksilöllinen opetus ja oppilaitosten väliset kumppanuudet ja että siten se voi mahdollistaa heikoimmassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien ja vähäosaisten ihmisten pääsyn laadukkaaseen opetukseen ja koulutukseen ja tukea muuttajien ja pakolaisten kotoutumista;

24. korostaa, että digitaalisen koulutukseen pääsyn edistäminen ei välttämättä merkitse yhdenvertaisia tilaisuuksia oppimiseen ja että vaikka teknologia on yhä yleisemmin saatavilla, digitaalisten perustaitojen hankkiminen on edelleen esteenä ja digitaalinen kuilu yhä tosiasia; tähdentää, että Eurostatin tilastot osoittavat, ettei digitaalinen kuilu ole kuroutumassa umpeen ja että 44 prosentilla Euroopan unionissa asuvista ihmisistä ei ole digitaalisia perustaitoja⁽¹⁾;

25. painottaa, että tieto- ja viestintätekniikan tehokkaassa käytössä tarvittavat monimutkaiset digitaaliset taidot edellyttävät perustaitojen hankkimista, että kaikki eivät ole tässä samalla lähtöviivalla, sillä perustasolla esiintyy edelleen huomattavia puutteita varsinkin heikoimmassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien ja monien aikuisten tapauksessa, että koulutetummat ihmiset käyttävät internetiä uusien taitojen hankkimiseen ja uusien mahdollisuuksien luomiseen kolme kertaa todennäköisemmin kuin vähemmän koulutetut ihmiset⁽²⁾ ja että vaarana on, että teknologiasta tulee etuoikeutettujen koulutusväline eikä kaikille avautuva mahdollisuus;

26. korostaa, että koulujen ja muiden, myös epäviralliseen koulutukseen kuuluvien, oppimisympäristöjen, hallinnollisia ja pedagogisia käytäntöjä on tarpeen muuttaa tasapuolisemmiksi, jotta ne tarjoaisivat tuntuvasti eriytettyjä ja perinpohjaisia tukirakenteita kaikille ja varsinkin syrjäytymisvaarassa oleviin ryhmiin kuuluville, kuten työttömille, muuttajille, vähäisen ammattipätevyyden hankkineille henkilöille, vammaisille ja ikääntyneille;

27. suosittaa, että jäsenvaltiot kehittävät digitaalisen lukutaidon ohjelmia Euroopan vähemmistökielillä ja alueellisilla kielillä ja ottavat käyttöön kielitekniologiakoulutusta ja -välineitä koulujensa, yliopistojensa ja ammatillisten oppilaitostensa opetussuunnitelmissa; korostaa toistamiseen sitä, että lukutaito on edelleen merkittävä tekijä ja ehdoton edellytys yhteisöjen digitaalisen osallisuuden edistymiselle;

28. painottaa, että jäsenvaltioiden olisi tarjottava tukea, jota koulutuslaitokset tarvitsevat kielten digitalisoinnin parantamiseksi unionissa; suosittaa, että koulut kaikkialla EU:ta käyttäisivät digitaalitekniologiaa rajatylittävien koulutusvaihtojen hyödyntämisen lisäämiseksi videokonferenssien ja virtuaaliluokkahuoneiden avulla; korostaa, että koulut eri puolilla EU:ta voisivat hyötyä digitaalisen sisällön rajat ylittävästä käytettävyydestä;

29. korostaa kirjastojen avainroolia digitaalipalvelujen tarjoamisessa kansalaisille ja verkko-oppimisen ja -palvelujen asettamisessa kaikkien saataville avoimessa turvallisessa ympäristössä; suosittaa näin ollen, että näitä ponnisteluja rahoitetaan asianmukaisesti toisiaan täydentävistä EU:n, kansallisista, alueellisista ja paikallisista järjestelmistä ja että kirjastoille annetaan enemmän tunnustusta niiden keskeisestä roolista medialukutaidon kehittämisessä;

⁽¹⁾ Eurostat, 2016.

⁽²⁾ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja 'The use of ICT to support innovation and lifelong learning for all – A report on progress' (9. lokakuuta 2008) (SEC(2008)2629).

Tiistai 11. joulukuuta 2018

30. kehottaa antamaan entistä enemmän painoarvoa epäviralliselle koulutukselle ja työpaikalla tarjottaville koulutusmahdollisuuksille, ja korostaa, että tarvitaan laadukkaita ja osallistavia koulutusjärjestelmiä, joilla on riittävät resurssit; katsoo, että mahdollisuudet uusien taitojen hankkimiseen ja uudelleen koulutukseen ovat tärkeitä ja että olennaiset digitaalisten taitojen osatekijät on valtavirtaistettava työpaikan koulutusohjelmiin ja pienissä ja keskisuurissa yrityksissä työskenteleville henkilöille tarjottaviin erityisiin koulutusratkaisuihin; korostaa, että on tärkeää vahvistaa koulutuksen ja työelämän välisiä yhteyksiä sekä elinikäisen uraohjauksen ja -neuvonnan roolia pääsyyntä edistämässä asianmukaiseen, joustavaan ja laadukkaaseen koulutukseen ja urapolkuihin;
31. korostaa, että harjoittelujaksot digitaali-alalla voivat auttaa opiskelijoita ja nuoria aikuisia hankkimaan käytännön digitaalitaitoja työssä; suhtautuu tässä mielessä myönteisesti uuteen, Erasmus+- ja Horisontti 2020 -ohjelmien kautta toteutettavaan Digital Opportunity -harjoittelupilottialoitteeseen; kehottaa antamaan tämän suuntaisesti uutta pontta uuden monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa toteutettaville ohjelmille;
32. suosittaa, että jäsenvaltiot tarjoaisivat tiiviissä yhteistyössä paikallisyhteisöjen ja koulutuksen tarjoajien kanssa vähäisen digitaalisen taidon omaaville aikuisille mahdollisuuksia taitojensa parantamiseen, jotta he voivat saavuttaa digitaalisten taitojen vähimmäistason;
33. kehottaa jäsenvaltioita kartoittamaan yhteistyössä yritysten, paikallis- ja alueyhteisöjen, koulutuskeskusten ja kansalaisyhteiskunnan sidosryhmien kanssa olemassa olevat osaamisvajheet, parantamaan digitaalista ja internetlukutaitoa, tehostamaan medialukutaitoa varsinkin alaikäisten keskuudessa ja toteuttamaan korkeatasoisen digitaalisen yhteenliittävyyden ja osallisuuden;
34. pitää myönteisenä yritysten osallistumista koulujen perustamiseen ja rahoittamiseen;
35. pitää myönteisenä akateemisten ja tutkimuslaitosten sekä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanien välisten strategisten kumppanuuksien perustamista osana Erasmus+-ohjelman avaintoimena 2 tieto- ja viestintäteknikan alan osaamiskeskusten perustamista ja teknologia-alan uusyritysten kehittämisen tukemista silmällä pitäen;
36. muistuttaa, että digitaalisten taitojen asianmukainen arviointi ja seuranta ovat tärkeitä edistyksen saavuttamiseksi; suhtautuu myönteisesti organisaatioille (esimerkiksi digitaalisen osaamisen viitekehys ja elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskeva eurooppalainen viitekehys) ja yksittäisille ihmisille (esimerkiksi SELFIE) tarkoitettujen EU:n tason välineiden kehittämiseen; korostaa kuitenkin, että digitaalisten taitojen tehokkaiden arviointimenetelmien on oltava dynaamisia ja joustavia ja niitä on päivitettävä jatkuvasti, ne on räätälöitävä oppijoiden tarpeisiin ja niillä on myös saatava aikaan laajempi käyttöönotto unionissa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla;
37. kehottaa jäsenvaltioita tekemään komission kanssa yhteistyötä varmistaakseen, että SELFIE-itsearviointiväline on käytettävissä jäsenvaltioiden alueellisilla ja vähemmistökielillä;
38. suhtautuu myönteisesti siihen, että unioni on tehostanut digitaalisia taitoja ja koulutusta koskevien politiikkatoimien painotusta, mikä käy erityisesti ilmi digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta, joka perustuu useisiin onnistuneisiin pienimuotoisiin toiminta-aloitteisiin, kuten EU:n koodausviikkoon, digitaalitaitoja ja työpaikkoja edistävään koalitioon ja Sofiassa hyväksytyyn ”Call for Action on Digital Skills and Education” -asiakirjaan; katsoo, että ohjelmoinnin opetuksen olisi sisällyttävä laajempaan tietotekniikkaa ja kriittistä ja laskennallista ajattelua koskevaan koulutusstrategiaan;
39. toteaa kuitenkin, että EU:n aloitteet ovat usein peräisin komission eri pääosastoista, mikä tekee tyhjäksi digitaalisia taitoja koskevan koordinoitun lähestymistavan soveltamisen;
40. kannattaa digitaalisia taitoja varten tarkoitettua rahoituksen lisäämistä monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmien seuraavan sukupolven puitteissa; painottaa, että komission on edistettävä näiden ohjelmien, myös Erasmus+, Euroopan horisontti-, InvestEU- ja Digitaalinen Eurooppa -ohjelmien, välisiä synergioita ja varmistettava ohjelmien välinen koordinaatio, jotta voidaan maksimoida laadukkaaseen digitaalisten taitojen kehittämiseen myönnettävän rahoituksen vaikuttavuus ja varmistaa kaiken ikäisten ja kaikkia taustoja edustavien oppijoiden kestävä oppimistulokset; korostaa, että lisäksi on tarpeen varata näiden ohjelmien ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen rahoitusta kirjastojen, arkistojen ja museoiden digitalisointiin, jotta voidaan lisätä ja parantaa niiden käyttöä koulutuksessa ja kulttuurissa;
41. korostaa, että unionin on tarpeen kehittää valmiuksiaan sellaisilla aloilla kuin tekoäly, massadata, ohjelmistotekniikka, kvanttilaskenta ja verkkosivujen suunnittelu; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille Digitaalinen Eurooppa -ohjelman digitaalisia taitoja koskevan osuuden;

Tiistai 11. joulukuuta 2018

42. kehottaa lisäämään jäsenvaltioiden ja muun maailman välistä synergiaa internetkasvatuksen ja aktiivisen e-kansalaisuuden aloilla EU:n eri ulkoisen toiminnan mekanismien ja ohjelmien, myös Erasmus Mundus -toimintaohjelman, kautta;
43. korostaa, että avoin tieto ja yhteiset digitaaliset tekniset välineet ja menetelmät voivat mahdollistaa koulutusalan innovoinnin ja kehittää avointa tiedettä edelleen, mikä edistäisi Euroopan talouden kukoistusta ja yrittäjyyshenkeä; korostaa lisäksi, että oppilaitosten digitalisointia ja digitaalitekniikan käyttöä oppimisessa koskevien tietojen kerääminen on olennaisen tärkeää tien viitoittamiseksi politiikkatoiminnan laadinnalle; suosittaa näin ollen, että komissio ja jäsenvaltiot keräisivät tietoja oppilaitosten yhteenliitettävyyssasteesta sekä järjestelyistä tutkintotietojen digitaalisiksi varmentamiseksi ja digitaalisesti hankittujen taitojen todentamiseksi, joka on yksi digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman tavoitteista;
44. pitää valitettavana, että EU:n tasolla ei ole kehitetty digitaalisia taitoja koskevaa yleistä strategiaa, vaikka digitaalisen muutoksen vaikutukset EU:n sisämarkkinoihin ovat selviä; katsoo, että jäsenvaltioiden väliset erot kuvastavat tällaisen strategian tarvetta;
45. pitää tärkeänä sellaisten suositusten laatimista, jotka koskevat opiskelijoiden opintojensa aikana hankkimia vähimmäistason digitaalisia taitoja; kehottaa tämän vuoksi ottamaan kaikissa jäsenvaltioissa käyttöön erityisen tieto- ja viestintätekniikkamoduulin, joka voisi perustua esimerkiksi PISAn TVT-moduuliin, ja osallistamaan opettajat sen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon; korostaa, että tieto- ja viestintätekniikkamoduuli olisi laadittava siten, että voidaan varmistaa, että jäsenvaltioiden oppilaitokset pyrkivät saavuttamaan saman digitaalisten taitojen tason jatkuvilla arvioinneilla eikä kokeisiin perustuvalla lähestymistavalla, ja että mahdolliset ongelmat havaitaan nopeasti; kannustaa jäsenvaltioita jakamaan kokemuksia ja parhaita käytäntöjä varsinkin koulutukseen liittyvän innovoinnin alalla;
46. katsoo, että digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma olisi nähtävä ensimmäisenä askeleena kohti täysipainosta elinikäiseen oppimiseen perustuvan lähestymistavan mukaista EU:n digitaalisen koulutuksen ja taitojen strategiaa, jolla voidaan tarjota entistä koordinoitumpi politiikkatoimikehyks ja joka samalla mukautuu muuttuviin tilanteisiin; kehottaa sen vuoksi komissiota arvioimaan kriittisesti 11:tä suunnitelman mukaista toimea, myös niiden sosiaalisen osallistavuuden osalta, vuoden 2020 väliarvioinnin valmistelemissä; muistuttaa, että asianmukaisen uudelleentarkastelun olisi tarkoitettava sitä, että halutaan keskittyä ainoastaan parhaiten toteutuneisiin toimiin ja jätettävä ulkopuolelle ne, jotka eivät ole tuottaneet tuloksia, ja kehitettävä tarvittaessa uusia toimia; korostaa, että digitaalisten taitojen tehostaminen epävirallisen koulutuksen tarjoajien kanssa tehtävän yhteistyön avulla vaikeammin saavutettavan aikuisväestön keskuudessa on tällä hetkellä räikeä puute suunnitelmassa;
47. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.
-